

Riigikogu majanduskomisjoni istungi protokoll nr 102

Tallinn, Toompea

Esmaspäev, 13. jaanuar 2025

Algus 11.10, lõpp 12.58

Juhataja: Jaak Aab (esimees)

Protokollija: Maria Haas (konsultant)

Võtsid osa:

Komisjoni liikmed: Aleksei Jevgrafov, Mario Kadastik, Madis Kallas (Reili Rand asendusliige), Rene Kokk, Mihkel Lees, Tõnis Mölder, Andres Sutt, Tarmo Tamm

Komisjoni ametnikud: Kaido Rosin (nõunik-sekretariaadijuhataja), Piia Schults (nõunik), Mari Tänav (nõunik), Kiia Väli (konsultant)

Puudusid: Mart Maastik ja Kristina Šmigun-Vähi

Kutsutud: kliimaminister Yoko Alender, Kliimaministeeriumi energeetikaosakonna juhataja Rein Vaks, energiaturgude ekspert Tauno Hilimon, energiavõrkude ekspert Thérèse Liis Kilk ning ministri nõunikud Kristiina Viks ja Marina Bantšenko (5.-6. päevakorrapunkt); taristuminister Vladimir Svet, Kliimaministeeriumi merenduse ja veekeskkonna asekanstler Kaupo Läänerand, merendusosakonna nõunik Katarina Karpina ja sama osakonna õigusnõunik Aleks Martin Rebane (7. päevakorrapunkt); Riigikogu Kantselei avalike suhete osakonna pressinõunik Maris Meissaar (1.-8. päevakorrapunkt)

Päevakord:

1. Nädala töökava kinnitamine
2. Majanduskomisjoni esindajate muutmine Balti Assamblee Eesti delegatsioonis
3. Ülevaade majanduskomisjoni menetluses olevatest kollektiivsetest pöördumistest - menetlemise kavandamine
4. Majanduskomisjoni kevadistungjärgu tööplaanide arutelu
5. Vabariigi Valitsuse algatatud elektrituruseaduse muutmise seaduse eelnõu (555 SE) esimese lugemise ettevalmistamine
6. Vabariigi Valitsuse algatatud elektrituruseaduse muutmise seaduse eelnõu (556 SE) esimese lugemise ettevalmistamine
7. Vabariigi Valitsuse algatatud meresõiduohutuse seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (549 SE) esimese lugemise ettevalmistamine
8. Info ja muud küsimused

1. Nädala töökava kinnitamine

Riigikogu majanduskomisjoni nädala (13.01.2025-19.01.2025) töökava

Komisjoni istung esmaspäev, 13.01.2025 kell 11.10

1. Nädala töökava kinnitamine
2. Majanduskomisjoni esindajate muutmine Balti Assamblee Eesti delegatsioonis
3. Ülevaade majanduskomisjoni menetluses olevatest kollektiivsetest pöördumistest - menetlemise kavandamine
4. Majanduskomisjoni kevadistungjärgu tööplaanide arutelu
5. Vabariigi Valitsuse algatatud elektrituruseaduse muutmise seaduse eelnõu (555 SE) esimese lugemise ettevalmistamine
6. Vabariigi Valitsuse algatatud elektrituruseaduse muutmise seaduse eelnõu (556 SE) esimese lugemise ettevalmistamine
7. Vabariigi Valitsuse algatatud meresõiduohutuse seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (549 SE) esimese lugemise ettevalmistamine
8. Info ja muud küsimused

Majanduskomisjoni ja korruptsioonivastase erikomisjoni ühine avalik istung esmaspäev, 13.01.2025 kell 13.15

1. Korruptsioonivastase erikomisjoni nädala töökava kinnitamine
2. Nordicast (AS Nordic Aviation Group)

Komisjoni istung teisipäev, 14.01.2025 kell 13.30

1. Arenguseire Keskuse 2024. aasta tegevusaruande tutvustus. Arenguseire 2025. aasta tegevuskava kooskõlastamine
2. Info ja muud küsimused

Otsustati:

1.1. Kinnitada nädala töökava (konsensus: Jaak Aab, Aleksei Jevgrafov, Mario Kadastik, Madis Kallas, Rene Kokk, Mihkel Lees, Tõnis Mölder, Andres Sutt, Tarmo Tamm).

2. Majanduskomisjoni esindajate muutmine Balti Assamblee Eesti delegatsioonis

Jaak Aab teavitas, et majanduskomisjoni esindajateks Balti Assamblee Eesti delegatsioonis on hetkel Priit Lomp ja Lauri Laats. Eelnimetatud ei ole enam juba mõnda aega majanduskomisjoni liikmed, mistõttu tegi **Aab** ettepaneku määrata Priit Lombi asemel delegatsiooni liikmeks Jaak Aab ja Lauri Laatsi asemel Aleksei Jevgrafov.

Otsustati:

2.1. Teha ettepanek määrata Balti Assamblee Eesti delegatsiooni liikmeteks Jaak Aab ja Aleksei Jevgrafov (konsensus: Jaak Aab, Aleksei Jevgrafov, Mario Kadastik, Madis Kallas, Rene Kokk, Mihkel Lees, Tõnis Mölder, Andres Sutt, Tarmo Tamm).

3. Ülevaade majanduskomisjoni menetluses olevatest kollektiivsetest pöördumistest - menetlemise kavandamine

Jaak Aab tuletas meelde, et hetkel on majanduskomisjoni menetluses kolm kollektiivset pöördumist: kollektiivne pöördumine „Kiiremini uued reisirongide peatused Tallinnasse!“, kollektiivne pöördumine „Peatame Rail Balticu ja loome uurimiskomisjoni analoogselt Lätiga“ ning kollektiivne pöördumine „Võru-Valga Maanteele uus tasane teekate“. **Aab** andis komisjoni liikmetele teada, kuidas on edasine menetlusprotsess planeeritud ning millal soovitakse teemasid komisjoni istungil käsitleda. Kollektiivse pöördumise „Kiiremini uued reisirongide peatused Tallinnasse!“ arutelu oli esialgu plaanitud käesoleva nädala teisipäevasesse päevakorda, aga see lükkub pakilisemate temade tõttu järgmisele nädalale.

Kollektiivse pöördumise „Peatame Rail Balticu ja loome uurimiskomisjoni analoogselt Lätiga“ puhul pannakse komisjonile ette arutada seda avalikul istungil. Nimetatutest viimase kollektiivse pöördumisega on veel aega ning arutelu võiks toimuda jaanuari lõpus või veebruari alguses.

Komisjoni liikmed nõustusid planeeritud menetlusprotsessidega.

4. Majanduskomisjoni kevadistungjärgu tööplaanide arutelu

Majanduskomisjoni liikmed arutasid kevadistungjärgu tööplaanide.

5. Vabariigi Valitsuse algatatud elektrituruseaduse muutmise seaduse eelnõu (555 SE) esimese lugemise ettevalmistamine

Kliimaminister **Yoko Alender** ning Kliimaministeeriumi energeetikaosakonna energiaturgude ekspert **Tauno Hilimon** andsid ülevaate 555 SE-st (lisa 1).

Jaak Aab uuris, milline on salvestuse roll sagedusreservide kindlustamise puhul.

Tauno Hilimon vastas, et salvestuse roll on ministeeriumi hinnangul üsna suur. Kuna soovitakse salvestuse turule tulekut, siis on eelnõuga sellele ka teatud erisused tekitatud. Salvestuse puhul on tegemist kiiresti reageerivate seadmetega, mis suudavad ruttu elektrisüsteemi sagedust reguleerida. Kuniks salvestus kiirelt toimetab, on võimalik käivitada aeglasemalt reageerivaid süsteeme.

Jaak Aab täpsustas seoses salvestusega, et kas tänu eelnõus välja toodud skeemile saab reageerimise valmisoleku eest tasu taotlelda.

Tauno Hilimon vastas jaatavalt.

Mario Kadastik lausus, et salvestust on üsna palju olemas eratarbijate juures, mis tähendab, et nii tootmine, tarbimine kui ka salvestus on kõik ühes kohas. Juba täna kasutab Elering AS (Elering) sageduse juhtimise jaoks virtuaalset mõõtmist. Seega, kui sageduse juhtimiseks tulevad vastavad käsud, siis selleks ei tehta eraldi mõõtmispunkti, vaid kasutatakse usaldatud partneri poolt loetud inverterist andmeid. Võrgueeskirjas on ette nähtud virtuaalne mõõtepunkt. Seaduses on nimetatud mõõtepunkti olemasolu, kuid tuleks kaaluda, kas saaks aktsepteerida ka virtuaalset mõõtepunkti. See tähendaks, et agregatorite andmeid loetakse usaldusväärseks ning kasutada neid kui virtuaalset mõõtepunkti. Sellisel juhul ei peaks seadust muutma. **Kadastik** uuris, kas see oleks variant.

Kliimaministeeriumi energeetikaosakonna juhataja **Rein Vaks** lausus, et ministeerium soovib anda endast parima, et lahendused turul oleksid lihtsad ning võimalikult väikese koormusega.

Tauno Hilimon ütles, et hetkel kasutatakse arveldamiseks kommertsarvesteid, mille puhul on nõuded täpsemad. Arvete esitamiseks teisi mõõtevahendeid praegu ei aktsepteerita. Reservide turul arveldamise puhul aktsepteeritakse ka teisi mõõteseadmeid. Kõnealusel teemal on palju arutelusid toimunud. Võrguettevõtjad tõid välja, et vähemtäpsete seadmete kasutamisel on

omad riskid. Tõsi, eelnõud muuta ei oleks vaja. Teema saab ilmselt paremini selgeks, kui võrguettevõtjad hakkavad skeeme rakendama.

Mario Kadastik sõnas, et keskselt tuleks samuti initsiatiivi näidata. Kui sagedusturul erinevaid seadmeid aktsepteeritakse, siis võiks kasvõi samad jaamad, mis sagedusturul osalevad, saada vabastuse sama andmestiku alusel. Seda teemat tuleks kindlasti arutada. Lisaks tundis **Kadastik** huvi, miks rakendamine toimub 2026. aastal.

Tauno Hilimon vastas, et võrguettevõtjad vajavad oma süsteemides aega arendusteks nii arveldamise kui andmevahetusplatvormi poolelt. Võrguettevõtjate palve on, et seadust varasemalt ei rakendataks.

Mario Kadastik uuris, kas tarbimise teema osas 2027. aastal rakendumisel on sama põhjus.

Tauno Hilimon lausus, et netotarbimise puhul on konsultatsioonide käigus rakendumine liigutatud 2026. aasta suvele ning see on seotud 2024. aasta elektrituru direktiivi ülevõtmiseks koostamisel oleva eelnõuga. Elektrijagamise sätete rakendamiseks on vaja rakendada ka netomõõtmist. Ühtlasi vajavad võrguettevõtjad ettevalmistusaega. **Hilimon** lisas, et kuupäevade ning aastaarvude õigsus eelnõu dokumentides kontrollitakse täiendavalt üle.

Mario Kadastik uuris, kas saartalitluse tasu hakkab arvetel kajastuma eraldi tasuna.

Tauno Hilimon vastas jaatavalt.

Mario Kadastik küsis, kas praktikas hinnatakse saartalitluse võimekust koos Baltikumiga.

Rein Vaks lausus, et saartalitluse võimekust hinnatakse üle Baltikumi. Ühiselt on kokku lepitud, kui palju on võimsuseid vaja. Rääkides sagedusreservide küsimusest, mis on oluline sünkroniseerimise ja võrgu stabiilsuse vaatest, siis seal on u 700 MW-i ühiselt ning osaliselt ka Eesti kaetud võimsuseid. Iga Balti riik katab oma kulud sõltuvalt sellest, kuidas need riigis tekivad. Eesti puhul on käesoleva aasta juulini tegemist kompenseerimismetmega. Edasist tegutsemist veel analüüsitakse. Eesmärk on, et üle Baltikumi suudetakse ühesugune lähenemine leida.

Mario Kadastik uuris seoses tarbimise juhtimise skeemiga, mille puhul klient saab turule müüa vähem tarbimist, on vaja alles välja töötada. Ühtlasi, kuidas on võimalik tuvastada, et klient tarbis vähem kui algselt plaanitud. Kui hakatakse võrdlema varasemaid perioode, siis see võib muutuda kahjulikuks neile, kes on ennatlikult hakanud oma tarbimist juhtima.

Yoko Alender lausus, et eelnõuga antakse võimalus see raamistik välja töötada, mistõttu on tegemist ka pikema rakendumise perioodiga.

Tauno Hilimon lisas, et Elering peaks juba hetkel tegelema baasjoone meetodika loomisega ehk protsessiga, mille puhul andmeid kontrollitakse ja välistatakse eelnimetatud vead.

Rene Kokk küsis, millist kWh-i hinna tõusu planeeritakse, kui seadus saab vastu võetud.

Yoko Alender lausus, et seaduse vastu võtmine pigem langetab hinda. Kui põlevkivijaamasid ei saaks tipuhindade ajal turule, siis hind oleks kõrgem. Seda on analüüsitud eelmiste aastate konkreetse statistika põhjal.

Rene Kokk ütles, et kui selleks on vaja lisaraha koguda, siis kWh-i hind tõuseb.

Yoko Alender sõnas, et kui muudatust ei tehtaks ning põlevkivijaamad turul osaleda ei saaks, siis oleks suure nõudlusega tundidel elektri hind oluliselt kõrgem. Nende tundide järgi on arvutatud, kui palju põlevkivijaamad on turule pääsenud ning hindu võrreldud. Saartalitluse meede annab põlevkivijaamadele seadusega võimaluse turul osaleda.

Andres Sutt ütles, et saartalitluse meetme hinnanguline maksumus on 34 mln eurot ning uuris, mis on selle eeldused.

Rein Vaks vastas, et 34 mln eurot on arvestatud baseerudes põlevkiviplokkide hetkelistele tegelikele kuludele.

Rene Kokk sõnas, et investeeringute rahalised vahendid tuleb varasemalt kokku koguda, mis tähendab, et see tuleb elektri tarbija kulusse.

Yoko Alender lausus, et vahendid tulevad tarbimise pealt, mitte eelneva kokku kogumisega. Eesti Energia AS (Eesti Energia) teeb oma investeeringud konkreetsest ettevõtte loogikast lähtuvalt. Seda, kuidas ettevõtte planeerib oma võimsusi töökorras hoida, saavad nad ise täpsemalt selgitada. Saartalitluse seaduslik lahendus kogub maksumuse tarbijalt vastavalt tarbimisele kokku ning võimalik maksimumhind kWh-i kohta on ettekandes välja toodud. Loomulikult sõltub hind paljudest teguritest ehk pakkumise ja nõudluse vahekorra prognoosidest, kui paljudel tundidel on põlevkivijaamu vaja kasutada jne.

Rene Kokk küsis, kas tasu kogutakse lõpptarbijalt ainult sellel ajal, kui Eesti Energial on põlevkivielekter turul. **Kokk** palus täpsustada, kas tasu ei korjata mitte juba varem, mis tähendab, et kWh-i eest hakatakse juba varasemalt rohkem maksma.

Yoko Alender lausus, et nii on kulu optimaalseim ehk tulu madalamast hinnast on oluliselt suurem, kui maksumus põlevkivi töövalmis hoidmises.

Rene Kokk ütles, et teda huvitas, mis ajal tasu korjama hakatakse ning kui suur summa läheb tarbijale arvele juurde.

Yoko Alender vastas, et juhul, kui Riigikogu otsustab seaduse vastu võtta, siis 2026. aastast. Arvesse tuleb võtta, et juhul, kui meedet ei tehta, siis oleks hind hoopis teistsugune. Kõnealune meede on tarbijale kasulik.

Jaak Aab lisas, et ettekandes toodi välja, et prognoositud tasu on 0,5 senti/kWh. **Aab** sõnas,

et investeringud on Eesti Energial tõenäoliselt planeeritud. Minnes eelnõu sisust kaugemale, tõi **Aab** välja, et tema poole on pöördunud ettevõtjad hajaasustuses, kus neil on väikesed koostootmisjaamad. Mõeldes kriisideks ettevalmistumisele, siis teatud lisainvesteringutega oleks sinna võimalik tekitada väiksemaid saartalitlusi. **Aab** uuris, kas ministeerium koos võrguhalduritega on selle teemaga tegeleenud.

Rein Vaks vastas, et Eleringil on kindel plaan, mida teha olukorras, kui varustuskindlusega on probleem. Teadaolevalt rakendavad nad kõiki meetmeid selleks, et võimalikult optimaalselt ja kindlalt selline aeg üle elada.

Otsustati:

5.1. Määrata juhtivkomisjoni esindajaks Mario Kadastik (konsensus: Jaak Aab, Aleksei Jevgrafov, Mario Kadastik, Madis Kallas, Rene Kokk, Mihkel Lees, Tõnis Mölder, Andres Sutt, Tarmo Tamm).

5.2. Teha ettepanek võtta eelnõu täiskogu päevakorda 22.01.2025 (konsensus: Jaak Aab, Aleksei Jevgrafov, Mario Kadastik, Madis Kallas, Rene Kokk, Mihkel Lees, Tõnis Mölder, Andres Sutt, Tarmo Tamm).

5.3. Teha ettepanek esimene lugemine lõpetada (konsensus: Jaak Aab, Aleksei Jevgrafov, Mario Kadastik, Madis Kallas, Rene Kokk, Mihkel Lees, Tõnis Mölder, Andres Sutt, Tarmo Tamm).

6. Vabariigi Valitsuse algatatud elektrituruseaduse muutmise seaduse eelnõu (556 SE) esimese lugemise ettevalmistamine

Kliimaminister **Yoko Alender** andis ülevaate 556 SE-st (lisa 2).

Mario Kadastik uuris, et kui kodutarbija soovib teatud hulga kW-e juurde saada, siis kas ka sellele tarbijale rakendub eelnõus välja toodud skeem.

Rein Vaks lausus, et hetkel on kõne all ainult põhivõrgu liitumistasude reform. Küll aga, kui seni on kodutarbija pidanud kannatama selle all, et ülekandevõrgus on samuti vaja täiendavaid liitumisi teha, mis on äärmiselt kallid, siis on ta pidanud ka selle teatud ulatuses kinni maksma. Seega väga kaudselt on eelnõu temaatika teatud olukordades seotud ka kodutarbijaga.

Andres Sutt uuris, kas tagasiulatuvalt on vaadatud, eeldades, et seadus kehtiks, kui palju on kodutarbijad, kes on seni saanud väga suuri liitumistasusid, kuid uue seaduse puhul neid ei saaks. Teatud äärmuslikud näited võiks läbi vaadata. Rääkides otseliinide pikendamisest 15 km-le, tundis **Sutt** huvi, kuidas see suhestub olemasolevatesse või kavandatavatesse tööstusparkidesse.

Yoko Alender sõnas, et kõnealune eelnõu on välja töötatud koostöös majandus- ja tööstusministriga ning tööstusparkide kavandamisel on eelnevaga arvestatud.

Rein Vaks lisas, et konkreetne eelnõu käsitleb olemasolevat võrku. Seega, kui tööstuspark asub olemasolevast põhivõrgust väga kaugel, siis selle kulu peab tööstuspark siiski tegema. Reeglina on võimalus ennast olemasoleva võrgu külge ühendada.

Jaak Aab palus täpsustada, mida tähendab põhivõrgust väga kaugel asumine.

Rein Vaks sõnas, et süsteem toimib selliselt, et kui võrgu vahetusläheduses on võimalik liitumispunkt välja ehitada, siis selle osa võrku, mis tuleb ehitada, võib liitujana enda kuludega ära teha. Selle kulu, kus antud osa liini Elering AS-i süsteemi ühendatakse, saab ära teha fikseeritud liitumistasuga. Seega hetkel menetluses olev liitumistasu jääb fikseerituks, kuid sellele lisandub eelnimetatud väikese osa liini väljaehitamise kulu, mida peab liituja ise kandma.

Madis Kallas uuris, et kui põhivõrk asub lähemal kui 15 km, siis kas on võimalus investeeringut teha 50-50 põhimõttel.

Yoko Alender lausus, et 15 km puudutab tarbija ja tootja vahel otseliini rajamist. Fikseeritud liitumistasu puudutab põhivõrguga liitumist, kuid otseliin tähendab, et põhivõrguga ei liituta.

Rein Vaks lisas, et 15 km on seotud otseliini rajamisega ilma, et üldse põhi- või jaotusvõrguga ollakse ühendatud. Otseliin on tootja ja tarbija vaheline elektriühendus. Tegemist on eraldi paigaldisega. Lisaks ei ole täpselt määratletud, milline on vahemaa, et tasu kasutada. See sõltub paljudest detailidest.

Madis Kallas küsis, kuidas hinnatakse kaugust, et see kvalifitseeruks 50-50 skeemi.

Rein Vaks vastas, et see võetakse selle järgi, kuidas on optimaalseim liitumistasu kokku arvutada. Konkreetset piiri ei ole pandud, kuid reegel on, et kui liitujat on võimalik olemasolevasse võrku ühendada, siis saab seda teha fikseeritud liitumishinnaga. Kui eelnimetatu ei ole võimalik ning võrku tuleb olulises mahus juurde ehitada, siis see tähendab kulupõhist liitumist.

Kliimaministeeriumi energeetikaosakonna energiavõrkude ekspert **Thérèse Liis Kilk** lisas, et eelnõu punktis 10 on välja toodud, et ka uut põhivõrku, mis on võrguettevõtja planeeritud investeeringute kavas, loetakse olemasolevaks põhivõrguks.

Yoko Alender lausus, et investeeringute kava alusel ja kõnealuse eelnõu jõustumisel saab investeeringuid kindlalt planeerida.

Andres Sutt tundis huvi, kas on mõeldud sellele, kui palju tööstusalasid otseliini juurde jääb.

Yoko Alender sõnas, et hetkel on teada riigimaade alad, mis on juba planeeringu menetluses. Küll aga ei saa selle põhjal üldistust teha. 15 km otseliini pikkus on pigem arutluste tulemusel tekkinud ning tarbijate ja tootjatega läbi räägitud. Selle taga on eelkõige teatud majandusloogika.

Andres Sutt küsis, kas otseliini ehitamisel muutub midagi loamenetlustes.

Thérèse Liis Kilk lausus, et muudatusi ei ole kavas.

Rein Vaks lisas, et teadaolevalt ei ole menetlustega probleeme olnud. Küll aga uuritakse koos võrguettevõtjatega mõningaid muid nüansse, mida võiks otseliinide puhul paremaks teha.

Mario Kadastik sõnas, et kui uue tootmisvõimsuse lähedale ehitatakse tööstuspark, mis võtab endale otseliitumise, siis kas ülejäänud elektri saab läbi tootmispargi liitumise põhivõrguga või on sellisel juhul samuti vaja ostusuunalise võimsuse jaoks liitumine teha.

Rein Vaks lausus, et elektrisüsteemiga peab liituja, kelle külge on ühendatud ka otseliin, kindlasti olema ühendatud. Otseliinist ei saa paratamatult iga aeg elektrit. Seega liitujal on kaks liitumispunkti, milleks on otseliin ja elektrisüsteem.

Mario Kadastik sõnas, et soovis vastust fikseeritud tasu kontekstis. Tootmispark on tõenäoliselt seotud põhivõrguga, seega, kui tehakse otseliin, siis kas peab toimuma veel eraldi fikseeritud tasuga liitumispunkti loomine.

Rein Vaks vastas, et otseliin on kulupõhine lähenemine, mille kulude katmine ja suurus lepitakse kokku tootja ja tarbija vahel.

Mario Kadastik sõnas, et oletades, et põhivõrguga liitunud tootja on olemas, siis kas lisatarbimise jaoks tuleb teha lisaliitumine, mis on seotud fikseeritud tasuga.

Rein Vaks lausus, et kõigi eelduste kohaselt saab nii olema. Kuna tootja on lähedal olemas, siis ilmselt on ka võrk seal olemas.

Jaak Aab lausus, et nii päikese- kui ka tuuleparke arendades tehakse kohalikud üldiselt eeldusel, et tarbijaid tuleb piirkonda juurde.

Otsustati:

6.1. Määrata juhtivkomisjoni esindajaks Mario Kadastik (konsensus: Jaak Aab, Aleksei Jevgrafov, Mario Kadastik, Madis Kallas, Rene Kokk, Mihkel Lees, Tõnis Mölder, Andres Sutt, Tarmo Tamm).

6.2. Teha ettepanek võtta eelnõu täiskogu päevakorda 22.01.2025 (konsensus: Jaak Aab, Aleksei Jevgrafov, Mario Kadastik, Madis Kallas, Rene Kokk, Mihkel Lees, Tõnis Mölder, Andres Sutt, Tarmo Tamm).

6.3. Teha ettepanek esimene lugemine lõpetada (konsensus: Jaak Aab, Aleksei Jevgrafov, Mario Kadastik, Madis Kallas, Rene Kokk, Mihkel Lees, Tõnis Mölder, Andres Sutt, Tarmo Tamm).

7. Vabariigi Valitsuse algatatud meresõiduohutuse seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (549 SE) esimese lugemise ettevalmistamine

Taristuminister **Vladimir Svet**, Kliimaministeeriumi merenduse ja veekeskonna asekanter **Kaupo Läänerand** ning merendusosakonna nõunikud **Katarina Karpina** ja **Aleks Martin Rebane** andsid ülevaate 549 SE-st (lisa 3).

Rene Kokk tundis huvi, kas punkerdajate register toob sektorisse muutuseid või lisategevusi.

Kliimaministeeriumi merendusosakonna nõunik **Katarina Karpina** lausus, et punkerdajate register on juba praegu kütuseseire andmekogus olemas, kuid nüüd viiakse register elektroonilisse mereinfosüsteemi. Register ei käsitle ainult tavakütuseid, vaid ka alternatiivkütuseid. Tänu eelnimetatud registrile saavad sh välismaised laevaomanikud (laevaoperaatorid) informatsiooni selle kohta, kes ning milliste kütustega Eestis punkerdab.

Vladimir Svet lisas, et registri loomiseks ei taotleta eraldi vahendeid, vaid seda tehakse Transpordiameti olemasoleva eelarve raames.

Mihkel Lees uuris, kui palju erinevaid rikkumisi, millele trahv määratakse, on toimunud ning kui palju nähakse ette tulude kasvu seoses uute trahvimääradega.

Kaupo Läänerand vastas, et täpsed statistilised andmed edastatakse komisjonile peale istungit. Küll aga on protsessis erinevad sammud ehk kui on tegemist Eesti laevaomanikega, siis esmalt tehakse hoiatus ning teise rikkumise puhul määratakse trahv.

Katarina Karpina lisas, et üheks pooleks on tulude kasv, kuid peamine trahvimäärade suurendamise eesmärk on rikkumiste ennetamine. Need peaksid olema hoiatavad ning piisavalt motiveerivad, et rikkumisi ei toimuks.

Rene Kokk uuris seoses vara päästmise teenusega, kas on statistikat, kui palju nt viimase viie aasta jooksul oleks teenust vaja olnud.

Kaupo Läänerand lausus, et igal aastal on mitmeid juhtumeid. Enamasti on need seotud väikeste kaatrite, mitte suurte laevadega. Viimaste päästmised on keerulised juhtumid. Loogika toimib selliselt, et esmalt osalevad varapäästes vabatahtlikud, seejärel kutselised päästjad ning ministeerium on kolmas liin, kes vajadusel reageerib.

Jaak Aab uuris, kas ulatusliku reostuse puhul on võimalik kahjusid välja nõuda.

Kaupo Läänerand lausus, et seoses varilaevastiku tekkega alustati laevadelt kindlustussertifikaatide küsimist. See võimaldab läbi kindlustuse kahjude hüvitamist küsida. Kui on põhjustatud suurem kahju, siis teine võimalus on laeva arestimine. Reostuse puhul on oluline, et kogu olukord ja asitõendid fikseeritakse õigel ajal. Sellisel juhul ollakse rahvusvahelises kohtus laeva omanikule kahjuhüvitise nõuet esitades tugevamal positsioonil.

Otsustati:

7.1. Teha ettepanek võtta eelnõu täiskogu päevakorda 22.01.2025 (konsensus: Jaak Aab, Aleksei Jevgrafov, Mario Kadastik, Madis Kallas, Rene Kokk, Mihkel Lees, Andres Sutt, Tarmo Tamm).

7.2. Teha ettepanek esimene lugemine lõpetada (konsensus: Jaak Aab, Aleksei Jevgrafov, Mario Kadastik, Madis Kallas, Rene Kokk, Mihkel Lees, Andres Sutt, Tarmo Tamm).

8. Info ja muud küsimused

Täiendavat infot ei olnud ning muid küsimusi ei tekkinud.

(allkirjastatud digitaalselt)
Jaak Aab
juhataja

(allkirjastatud digitaalselt)
Maria Haas
protokollija